

**SOCIALE INVESTERINGER I
BEDRE LØSNINGER FOR HJEMLØSE UNGE**

***TIDLIG OG INTENSIV BESKÆFTIGELSE RETTET IFT. UNGE
HJEMLØSE***

AFTALEGRUNDLAG

**DEN SOCIALE
INVESTERINGSFOND**

1. Aftalens partner

Aftalen indgås mellem Sociale Forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune, Den Sociale Investeringsfond, Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune og Bikubenfonden. Den Sociale Investeringsfond optræder i to roller – dels som investor (yder af det betingede tilskud) og dels som tilbagebetaler via midler fra Den Sociale Investeringsfonds udviklingsfond.

2. Kontraktens varighed og ophør

Projektet har en varighed på 3 år fra de første borgere flytter ind i egen bolig og opstarter den beskæftigelsesrettede indsats. Tilbagebetalingen løber over 4 år.

Projektet forventes igangsat i løbet af 2021. Projektet kan senest startes 4. kvartal 2021. Hvis der bliver behov for at flytte tidsfristen, drøftes det mellem parterne.

3. Kontrakten og dens bilag

Det samlede aftalekompleks består af:

1. Nærværende aftalegrundlag
2. Bilag A – Opgørelse af øget selvmestring
3. Bilag B – Betalingsstrømme
4. Bilag C – Budget for projektet
5. Bilag D – Indsatsbeskrivelse

4. Mål og indhold

4.1. Formål

Aarhus Kommune har en særlig udfordring ift. unge hjemløse og er den by i Danmark med relativt flest unge hjemløse sammenlignet med indbyggertallet. Derfor har byrådet defineret en målsætning om at halvere antallet af unge hjemløse mellem 18-24 år på 5 år – fra 172 i 2019 til maksimalt 86 i 2024, og der er igangsat en række Housing First-baserede indsatser. Projektet er et af flere tiltag, iværksat i Aarhus Kommune for at realisere målsætningen.

Aarhus Kommune har igennem længere tid prioriteret Housing First-indsatser kombineret med beskæftigelsesindsatser. Med indsatsen "Tidlig og intensiv beskæftigelsesrettet indsats ift. hjemløse unge" ønsker Aarhus Kommune at intensivere indsatsen på en række parametre. Ønsket er at igangsætte parallelle og mere intensive indsatser indenfor en kortere tidsmæssig horisont end normalt. Deltagerne tilbydes således bolig og tilknytning til en virksomhed parallelt og indenfor en kortere tidsperiode end normalt, og deltagerne understøttes fra starten af en række støttende tiltag i boligen, på arbejdspladsen og i fritiden. Forventningen er, at sandsynligheden for succes øges, da kortere ventetid og løbende relevant støtte øger momentum og giver indsatsen mulighed for at fastholde deltageres motivation.

Konkret er ønsket metodisk at afprøve en intensiv indsats, hvor man kombinerer Housing First med Job First, relevant personlig støtte og oparbejdelse af netværk. Både bolig og tilknytning til en virksomhed tilbydes indenfor 3 måneder. Konkret betyder det, at Aarhus Kommunes boliggaranti til unge hjemløse speedes op fra 6 måneder til 3 måneder, og at der er garanti for at deltagerne, via en virksomhedskonsulent og et netværk af lokale virksomheder, bliver tilknyttet en virksomhed indenfor 3 måneder. Bolig og tilknytning til en virksomhed kan kun fastholdes, hvis deltagerne modtager relevant støtte i boligen, på arbejdspladsen og i fritiden. I bolig og fritid vil der blive koblet personlig støtte på deltagerne baseret på Critical Time Intervention (CTI) metoden, og på arbejdspladsen vil der være løbende opfølgning fra en tilknyttet virksomhedskonsulent og en frikøbt virksomhedsmentor.

Oparbejdelse af netværk er en hjørnesteen i indsatsen, da vurderingen er, at netværk, både i fritiden og på arbejdspladsen, er forudsætningen for succes. Der vil derfor fra starten blive arbejdet på at styrke deltagerens sociale kompetencer og ressourcer, sociale og familiære netværk samt integration i lokalsamfundet. Introduktion til forskellige ungefællesskaber i byen bliver også en integreret del af indsatsen. Særligt i forhold til fællesskaber på arbejdspladsen ved vi fra tidligere indsatser, at en stor andel af tidligere hjemløse ikke formår at fastholde beskæftigelse. Hvis denne tendens skal knækkes, er det vurderingen, at opnåelse af et arbejdspladsfællesskab for den enkelte er en grundforudsætning for en fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet. For langt de fleste mennesker er det fællesskab, man oplever på en arbejdsplads, en integreret del af den enkeltes netværk og selvforståelse. Opnåelse af og deltagelse i et arbejdsfællesskab bliver derfor også en vigtig hjørnesteen for fastholdelse og succes for deltagerne. For at understøtte denne grundtanke tilstræbes at 2-3 unge i projektet tilknyttes samme virksomhed, så de udover arbejdspladsfællesskabet også opnår fællesskab med andre unge i samme situation.

Støtten i bolig, på arbejdspladsen og i fritiden reduceres efterhånden, som deltagerne bliver selvkørende og oparbejder netværk. Der er således fokus på at understøtte deltagernes selvstændighed og at tage udgangspunkt i deltagernes egen oplevelse af deres støttebehov via en empowerment- og recovery-tilgang.

Projektets setup og indsatser uddybes nedenfor samt i vedlagte indsatsbeskrivelse (bilag D).

Projektets formål er således samlet set at bidrage til at reducere hjemløshed blandt unge ved at tilbyde unge, der enten er ramt af hjemløshed eller i akut fare for at blive det, adgang til en helhedsorienteret støtte- og udviklingsindsats.

4.2. Målgruppe og visitationsproces

4.2.1. Krav for deltagelse

Projektet henvender sig til unge hjemløse – eller unge som er i akut risiko for at blive hjemløse – og som samtidig har udfordringer, der rækker ud over manglen på bolig. De unge kan eksempelvis have udfordringer med psykisk sygdom eller misbrug og skal vurderes at være i målgruppen for at modtage en tidlig og intensiv indsats i forhold til hjemløshed og beskæftigelse.

Borgerne der visiteres til projektet, skal opfylde fem kriterier:

1. Under 30 år
2. Ingen fast bopæl – eller er i akut risiko for at blive hjemløs
3. Ingen eller begrænset job eller uddannelsesaktivitet
4. Et eller flere alvorlige problemer som er vanskeligt for den unge at håndtere på egen hånd, fx misbrug og/eller psykiske udfordringer, økonomisk gæld, svage netværk mv.
5. Indstillet på at indgå i sociale fællesskaber og arbejdspladsfællesskaber, samarbejde med en bostøttemedarbejder og mentor samt være aktiv i forhold til sit potentiale for at skabe tilknytning til beskæftigelse.

Projektet forventes at have en volumen på ca. 15 unge pr. år.

4.2.2. Udvælgelse af deltagere

Driftsområdet for Unge, Job og Uddannelse har løbende mulighed for at henvise deltagere til projektet, som er omfattet af målgruppen for projektet, jf. pkt. 4.2.1

Den nærmere visitationsprocedure fastlægges af projektets medarbejdere og ledelse og kommunikerer til medarbejdere, som potentielt arbejder med unge, der er omfattet af målgruppen for projektet.

4.3. Målsætninger

Som nævnt i afsnit 4.1 er projektets formål at bidrage til at reducere hjemløshed blandt unge i Aarhus ved at tilbyde unge, der enten er ramt af hjemløshed eller i akut fare for at blive det, adgang til en helhedsorienteret støtte- og udviklingsindsats med særligt fokus på, at de unge skal blive en del af et arbejdspladsfællesskab. Konkret er målsætningen, at de unge efter afsluttet forløb:

- Kan fastholde en tilværelse i en stabil bolig, de opfatter som værende et hjem.
- Opnår større tilknytning til arbejdsmarkedet – og på sigt evt. uddannelse.
- Oplever bedre psykisk og fysisk trivsel.
- Får styrket deres netværk og sociale relationer og oplever, at de er blevet en del af nye meningsfulde fællesskaber.
- Oplever at de i højere grad end før mestrer eget liv.

Projektets indsatser og setup tager dels afsæt i den viden og de erfaringer, som Aarhus Kommune har fra kommunens hidtidige arbejde med unge hjemløse, dels står projektet på skuldrene af danske og internationale erfaringer og evidens på hjemløseområdet. Det gælder eksempelvis erfaringerne med Housing First-tilgangen og erfaringerne med brug af den evidensbaserede støttemetode CTI¹.

Da der er tale om en målgruppe, som dels har udfordringer ift. deres boligsituation, dels har andre sociale og helbredsmæssige udfordringer (eksempelvis psykisk sygdom og misbrug – herunder ikke erkendte problemstillinger), er der den risiko, at nogle af de unge ikke vil drage nytte af indsatsen, enten fordi de ikke kan fastholdes i tilbuddet, eller fordi de efter endt forløb får tilbagefald. Der er samtidig tale om et projekt, der afprøver nye indsatser og samarbejder, hvorfor der kan være begrænset viden og evidens ift., hvordan den specifikke målgruppe konkret kan forventes at profitere af de anvendte indsatser. Endelig er der tale om en relativt lille målgruppe – og et relativt lille antal involverede borgere – der tilbydes indsatsen, hvilket kan gøre projektet sårbart.

De overordnede målsætninger og vurderingerne af risici anvendes i afsnit 5 til at udarbejde en betalingsmekanisme for investeringsprojektet, hvor målsætningerne operationaliseres som resultatmål. Samtidig med at de unges progression følges via specifikke effektmål, følges der løbende op på de bredere perspektiver ift. de unges udvikling. Det gælder eksempelvis i forhold til at følge op på, om de unge lykkes med at opnå og fastholde en tilværelse i egen bolig og om de unge – i bredeste forstand – oplever en positiv udvikling ift. at mestre eget liv.

4.4. Indsats

De unge, der tager del i projektet, skal tilbydes en helhedsorienteret støtte- og udviklingsindsats, som har karakter af en forebyggende indsats i forhold til udvikling af kronisk hjemløshed eller yderligere forværring af aktuelle udfordringer. Her ses en tidlig og intensiv beskæftigelsesrettet indsats som en vigtig beskyttende og udviklende faktor.

---

¹ Se eksempelvis <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/housing-first-for-unge-vidensnotat-ny-viden-om-unge-og-hjemloshed>; <https://vidensportal.dk/temaer/unge-og-voksne-hjemlose/indsatser/critical-time-intervention-cti>

Indsatsen er forankret i principperne i *housing first* tilgangen og består af fire sammenhængende komponenter:

1. *Bolig*: En betalelig bolig i et miljø der giver de unge adgang til fællesskaber.
2. *Støtte*: Intensiv individuelt tilrettelagt social støtte baseret på CTI-metoden.
3. *Beskæftigelse*: En beskæftigelsesrettet indsats mhp. at sikre tilknytning til arbejdsmarkedet, herunder tilknytning til et arbejdspladsfællesskab.
4. *Fællesskab*: En fællesskabsindsats forankret i bolig- og/eller lokalmiljøet.

Indsatsen leveres over en periode på 3 år og vil suppleres af en række tværgående aktiviteter i form af koordinering, monitorering, evaluering mv.

De nærmere rammer for de fire komponenter i indsatsen er specificeret nedenfor samt uddybet i den vedlagte indsatsbeskrivelse (bilag D).

4.4.1. *Krav til boligen*

Senest 3 måneder efter de unge er visiteret til indsatsen, skal de tilbydes en fast bolig, som er:

- a) *Betalelig* – må maksimalt koste den unge 3.500 kr. pr. måned inkl. forbrug vand, varme og el.
- b) *Personlig* – den unge skal have egen lejekontrakt.
- c) *Almindelig* – boligen må ikke have en karakter, der gør den stigmatiserende (eksempelvis skal boligen ikke fremstå institutionslignende).
- d) *Udviklende* – skal via støtteindsatser og civilsamfundsindsatser danne et naturligt fundament for, at den unge kan indgå i fællesskaber med andre unge og samtidig understøtte den unges adgang til relevante uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder.

Aarhus Kommune bærer alene ansvaret for at fremskaffe et tilstrækkeligt antal boliger, som lever op til ovennævnte krav.

4.4.2. *Krav til social støtteindsats*

De unge, der indgår i projektet, skal modtage social støtte via en evidensbaseret bostøtteindsats som er:

- a) *Helhedsorienteret* – med afsæt i én samlet plan på tværs af alle aktører omkring den unge der både fokuserer på håndtering af den unges udfordringer og aktivering af den unges ressourcer og potentialer gennem fællesskab og tilknytning til beskæftigelse – og sidenhen uddannelse.
- b) *Fagligt velfunderet* – bostøtten skal baseres på Critical Time Intervention (CTI) metoden, hvor en koordinerende, gennemgående støtteperson yder intensiv, individuel social og praktisk støtte til den unge i overgangen til egen bolig.

- c) *Tilgængelig* – bostøtteindsatsen skal igangsættes så snart, der er etableret kontakt til en ung i hjemløshed – også inden boligtildeling.
- d) *Fleksibel* – bostøtten skal være individuelt tilrettelagt og fleksibel i forhold til varighed, idet CTI'en kan forlænges (dvs. CTI-plus).

CTI er en helhedsorienteret bostøttemetode, der har til formål at sikre en vellykket overgang fra hjemløshed til egen bolig. Indsatsen er en tidsbegrænset indsats med et lavt caseload, som er fordelt på tre lige lange faser (3 faser á 3 måneder) med specifikke aktiviteter i hver fase og en faldende intensitet. Socialstyrelsen anbefaler et caseload på max. 10 borgere pr. CTI-medarbejder.

Forud for forløbets start tilknyttes hver borger en CTI-medarbejder, som er gennemgående i CTI-forløbet. Medarbejderen yder borgeren en midlertidig, intensiv støtte med afsæt i borgerens ønsker og behov med det formål at stabilisere borgerens situation og styrke borgerens forudsætninger for, at den ønskede forandring lykkes. Medarbejderen skal støtte, vejlede og coache borgeren til at træffe egne beslutninger og skabe forandring i sit liv. Samtidig hermed har medarbejderen en koordinerende rolle og skal samarbejde med borgeren om at skabe kontakt og sikre dialog med relevante instanser på tværs af sektorer og forvaltninger.

4.4.3. *Krav til den beskæftigelsesrettede indsats*

Unge i projektet modtager udover social støtte også en tidlig og intensiv beskæftigelsesrettet indsats mhp. at sikre tilknytning til arbejdsmarkedet. Igangsættelse af det virksomhedsrettede forløb skal ske parallelt med visitation til bolig og inden 3 måneder fra visitation til projektet. Målet er, at tilknytning til arbejdsmarkedet og et arbejdspladsfællesskab kan være en stabiliserende faktor i den unges liv. Derudover er målet, at den unge bliver selvforsørgende via beskæftigelse.

Unge som henvises til projektet tilknyttes en virksomhedskonsulent, som, efter dialog med den unge omkring motivation, interesser og kompetencer, skaber kontakt til en virksomhed, der ønsker at indgå i et forløb omkring den unge. Der etableres virksomhedspraktik, og der tilknyttes en virksomhedsmentor. Virksomhedsmentoren vil være den unges daglige støtte på arbejdspladsen. Virksomhedskonsulenten følger løbende op på progression i forløbet. Målet er, at den unge via virksomhedspraktik, løntilskud mv. på sigt kan overgå til ordinær beskæftigelse eller en læreplads mv.

4.4.4. *Krav til fællesskabsindsats*

De unge skal tilbydes en fællesskabsindsats, som er:

- a) *Ungedrevet* – Fællesskabsaktiviteter skal være ungedrevet, og inklusionen skal ske/faciliteres gennem ung-til-ung relationer.
- b) *Normaliserende* – Fællesskabsaktiviteter skal være målrettet alle unge i området for at undgå stigmatisering af de tidligere hjemløse unge.
- c) *Aktiverende* – Fællesskabsindsatsen skal sætte fokus på at inkludere de unge i fællesskabet ved at give dem en rolle, så de har værdi for fællesskabet. Rollen tilpasses den enkeltes ønsker og ressourcer.
- d) *Faciliteret* – Fællesskabsindsatsen skal stimuleres aktivt af frivillige eller professionelle aktører, som bakker aktivt op om den enkelte unges deltagelse i de boligbaserede

fællesskaber og arbejder målrettet på at motivere den enkelte unge til at deltage i de fælles aktiviteter.

Fællesskabsindsatsen skal opfattes som et tilbud til de unge og omfatter brede former for fællesskaber i lokalsamfundet.

Der skal arbejdes for at involvere civilsamfundet i udviklingen og gennemførelsen af fællesskabsindsatserne. Det kunne eksempelvis dreje sig om:

- Sociale indsatser, eksempelvis i form af råd og vejledning og peer-støtte
- Indsatser hvor målgruppen inviteres ind i fællesskaber udenfor boligen
- Indsatser i foreningslivet – eksempelvis via sportsklubber

4.5. Ledelse og koordinering

Aarhus Kommunes implementering af projektet forankres under Sociale Forhold og Beskæftigelses driftsområde for Unge, Job og Uddannelse. Driftsområdet etablerer en projektorganisering, der bl.a. kan håndtere koordinering, supervisering og monitorering. Ifm. implementeringen sikres der løbende dialog med projektets investorer.

4.6. Afgrænsning af indsats

Indsatsen har sit udgangspunkt i CTI-indsatsen og indebærer derfor en helhedsorienteret tilgang til borgeren, der, foruden bostøtteindsatsen, også indeholder misbrugsbehandling, tilbud om psykiatrisk bistand og en beskæftigelsesrettet indsats. Desuden indgår der både projektledelse, evaluering og myndighedsarbejde i periferien – men dog direkte affødt af indsatsen.

Investeringskapitalen er dog afgrænset til at omfatte bemanning af bostøtteindsatsen, fællesskabsindsatsen, den intensiverede virksomhedsrettede indsats samt udgifter til evaluering og ledelse. Det betyder omvendt, at misbrugsbehandling og myndighedsarbejdet afholdes udenfor investeringskapitalen og indenfor kommunens normale økonomiske rammer. Kommunen afholder således de opgaver, der under alle omstændigheder er lovbundne kommunale forpligtelser. Det må dog forventes, at størrelsen af disse opgaver – og dermed det økonomiske træk – bliver forøget af gennemførelsen af denne indsats. Med henblik på at vurdere og synliggøre projektets samlede effekter og økonomiske omfang, udarbejder Aarhus Kommune som forberedelse af projektet en økonomisk vurdering af de udgifter, der ligger udover investeringsrammen. Igennem projektperioden følger Aarhus Kommune udviklingen i dette ressourcetræk mhp., at disse udgifter kan indarbejdes i en endelig vurdering af den økonomiske rentabilitet for business casen.

5. BETALINGSMEKANISME

5.1. Udbetaling af tilskuddet

På de vilkår og betingelser, der er anført i dette aftalegrundlag, giver investorerne tilsagn om at yde et betinget tilskud på i alt 7.254.200 kr. Kommunen anerkender, at Tilsagnet er afgivet og hvert Tilskud ydes på betingelse af, at Tilskuddet anvendes til finansiering af indkøb af de for Indsatsen relevante ydelser, og Kommunen erklærer alene at ville anvende Tilskuddet til dette formål.

Investorerne skal udbetale Tilskuddet til Aarhus Kommune årligt som beskrevet i udbetalingsplanen (bilag C). Den første udbetaling af Tilskuddet skal ske den primo 2021 med efterfølgende udbetalinger 1. januar hvert år i projektperioden som beskrevet i udbetalingsplanen.

Kommunen oplyser skriftligt, hvilken konto det betingede tilskud skal overføres til.

Investorerne oplyser skriftligt, hvilken konto tilbagebetalingerne af det betingede tilskud skal overføres til.

5.2. Principper for betalingsmekanisme og tilbagebetaling af tilskud

Betalingsmekanismen tager udgangspunkt i en resultatkontrakt mellem Aarhus Kommune og investorerne, Den Sociale Investeringsfond, Bikubenfonden og Rådet for Sociale Investeringer (Aarhus Kommune) – i det følgende "investorgruppen".

Aarhus Kommunes tilbagebetaling af det betingede tilskud til investorgruppen er knyttet til realiseringen af følgende resultatmål:

- 1) *Boligsituation*: Borger har en stabil boligsituation – i praksis operationaliseres det som, at borgeren ikke bruger forsorgshjem (§110). Maksimalt 5 dage på forsorgshjem i foregående 6-måneders periode udløser tilbagebetaling. Tilbagebetaling, som beskrevet i rate card i tabel 1, deles 50/50 mellem Aarhus Kommune og udviklingsfonden under Den Sociale Investeringsfond – sidstnævnte på vegne af staten.
- 2) *Arbejdsmarkedssituation*: Borger får større tilknytning til enten uddannelse eller arbejdsmarked. Beskæftigelse måles som, at borgeren har været registreret med en beskæftigelsesgrad på mindst 25 % i foregående 6-måneders periode. Større tilknytning til uddannelse måles i praksis som *indskrivning og studieaktivitet på en SU-berettiget uddannelse. Opfyldelse af én af delene udløser tilbagebetaling, som beskrevet i tabel 1.*
- 3) *Selvmestring*: Borgeren oplever øget trivsel, lyst og evne til at mestre eget liv. Tilbagebetaling baseres på progression i borgernes handleplaner i forhold til sidste opfølgning. Handleplanerne er et kendt progressionsværktøj i Aarhus Kommune og indeholder typisk – udvalgt i samarbejde med borgeren – 2-3 temaer fordelt mellem "uddannelse og beskæftigelse", "netværk og familie", "socialt liv og aktiviteter", "udvikling og mestring", "sundhed" samt "hjem, bolig og økonomi". Målet udfylder således noget af den progression for borgeren, der ikke udløser tilbagebetaling via de to øverste mål. Progression i handleplanen udløser tilbagebetaling som beskrevet i tabel 1. Handleplansopfølgningen udfoldes yderligere i Bilag A.

Samtidig med at de unges progression følges via nærværende resultatmål, følges der også løbende op på de bredere perspektiver ift. de unges udvikling. I forhold til boligfastholdelse betyder det eksempelvis, at der ud over målet om fravær af brug af §110-pladser også følges op på, om de unge lykkes med at opnå og fastholde en tilværelse i egen bolig. Det er dog alene ovenfor nævnte resultatmål, der har betydning for tilbagebetalingen. Tilbagebetaling udløses således pr. borger, såfremt de lever op til et af ovenstående mål. Målene evalueres individuelt, og hver borger, der opfylder et eller flere mål, som beskrevet ovenfor og i rate card i tabel 1, udløser betaling. Den maksimale betaling pr. borger er således summen af beløbene beskrevet i tabel 1. Tilbagebetalingen puljes over en given periode som aftales mellem parterne.

5.3. Ratecard

Borgernes livssituation evalueres efter 6, 12, 18, 24 og 36 mdr. og udløser en betalingsforpligtelse for Aarhus Kommune i overensstemmelse med tabel 1 nedenfor. Betalingsforpligtelsen er knyttet til den samlede business case-beregning men ikke nødvendigvis i overensstemmende hermed.

Det lægges i business case-beregningen til grund, at den intensive indsats dobbelte fokus på job og bolig kan rykke omtrent 8,5 ud af 10 i egen bolig efter et år. Der regnes også med en stigende positiv effekt på udgifter til overførsler af indsatsen. I en forsigtig scenarie-beregning vil indsatsen samfunds-

økonomisk være tjent hjem efter 5-6 år. For kommunen vil budgetforbedringer overstige tilbagebetaling efter 6-8 år.

Hensynet til, at tilbagebetalingen afvikles inden for en kortere årrække, indebærer dog nødvendigvis, at tilbagebetalingen også for Aarhus Kommune overstiger de forventede budgetforbedringer i tilbagebetalingsperioden. Det vil således ske på forventning om, at effekten fortsætter i et positivt forandret livsbaneforløb for borgeren, og kommunen bærer risikoen for, at det ikke forholder sig sådan i praksis.

Med rate cardet tilstræbes en tilbagebetaling, der for 80 % vedkommende er tæt knyttet til de offentlige udgifter, der spares på. De sidste 20 % baseres på selvmestringsmålet, som en bredere proxy for både trivsel og progression. For disse 20 % gælder det, at der er en logisk og teoretisk kobling til flere konkrete budgetposter som sundhedsydelse, beskæftigelse, kriminalitet osv. Men da det er umuligt på nuværende tidspunkt at anslå en nærmere fordeling indenfor de kategorier, foretages tilbagebetalingen herfor via en reserve afsat i Aarhus Kommune til understøttelse netop af tilbagebetalingsforpligtelser, der er svære at fordele eller realisere i praksis. Selvom det altså understreges, at besparelserne knyttet hertil også vil falde på regionale eller statslige budgetter.

Tabel 1: Rate card

	6 mdr.	12. mdr.	18 mdr.	24. mdr.	36 mdr.
1. Boligsituation					
Ingen herbergsforbrug (kommunal)	15.000	15.000	15.000	15.000	30.000
Ingen herbergsforbrug (stat)	15.000	15.000	15.000	15.000	30.000
2. Arbejdsmarkedsstatus					
Beskæftigelse	22.500	22.500	22.500	22.500	45.000
Uddannelse	22.500	22.500	22.500	22.500	45.000
3. Selvmestring					
Øget selvmestring	15.000	15.000	15.000	15.000	30.000

* Fordoblingen af betalingen skyldes, at tidsperioden er dobbelt så lang.

Processerne i forhold til fastlæggelse af borgernes livsbane er nærmere præciseret i appendiks A.

Et eksempel på et sandsynlig omtrent tilbagebetalingsforløb kan ses i bilag B. Det understreges, at bilaget udelukkende illustrerer ét muligt betalingsflow, for så vidt angår resultatbetalinger. De endelige betalingsstrømme afgøres af den reelle målopfyldelse.

Tilbagebetaling til investorgruppen foregår således som en enhedspris for et opnået succesmål, der ganges på antallet af opfyldte mål på givne opfølgnings tidspunkter. Dermed påtager investorgruppen og Aarhus Kommune sig forskellige typer risici.

- Investorgruppen påtager sig den primære risiko, hvis indsatsen ikke skaber de forudsatte effekter, der skal til for at opnå tilbagebetaling og forrentning.
- Aarhus Kommune påtager sig til gengæld den økonomiske belastning ved, at tilbagebetaling løber over maksimalt 4 år, mens budgetforbedringen først vil nå samme niveau senere i forløbet – alt efter hvordan borgerne udvikler sig. Det indebærer også en risiko for, at en positiv udvikling igennem 4 år ikke fortsætter som forudsat derefter.

Risici for investorer og likviditetsbelastning for kommunen søges delvist håndteret ved inddragelse af Bikubenfonden i investorgruppen.

5.4. Tærskelværdier

Den kommunale betalingsforpligtelse begrænses til maksimalt at udgøre omkostninger til indsatsen plus en gennemsnitlig årlig forrentning på 5 % af det samlede udbetalte betingede tilskud. Dette efterreguleres efter endt projektperiode, såfremt at tilbagebetalingen overstiger tærskelværdien.

6. MONITORERING, EVALUERING OG KVALITETSSIKRING

Under forløbet vil der blive foretaget løbende vurderinger af deltagernes boligsituation, arbejdsmarkedssituation og selvmestring. Vurderingen foretages af kommunen.

Udviklingen i borgernes situation vil i videst muligt omfang søges belyst igennem anvendelse af officielle registerdata med henblik på at sikre fuld gennemsigtighed og reducere de administrative byrder ved indhentning af andre former for data. Alternative mere bløde datakilder fx baseret på spørgeskemaer vil kun blive anvendt i den udstrækning, et givet effektmål ikke vil kunne belyses meningsfuldt gennem anvendelse af hårde officielle registerdata. Sidstnævnte gør sig i denne case som udgangspunkt alene gældende for selvmestrings-målet. Det måles via de handleplaner, som i forvejen udgør et muligt redskab for de medarbejdere, der arbejder med hjemløse. Handleplanen og operationalisering af progression udfoldes i bilag A.

Parterne forpligter sig til at indgå i evaluering og kvalitetssikring. Aarhus Kommune er i denne sammenhæng forpligtet til at monitorere de unges anvendelse af kommunale velfærdsydelser gennem hele udviklingsforløbet.

Ikke-personfølsomt materiale, der bliver udviklet i forbindelse med denne kontrakt kan anvendes til andre investeringsprojekter af de enkelte parter i fremtiden uden forudgående accept af de øvrige parter.

7. ROLLER, ANSVAR OG RETTIGHEDER

7.1. Aarhus Kommune - Roller, ansvar og rettigheder

Aarhus Kommune er bestiller af indsatsen og forpligter sig – såfremt de aftalte succes mål for tilbagebetaling opnås – til at tilbagebetale investorgruppen det betingede tilskud for at finansiere levering af en støtteindsats i overensstemmelse med de rammer, som er beskrevet i afsnit 4.4.1 - 4.4.4. og den betalingsmekanisme, som er beskrevet i afsnit 5. Aarhus Kommune har endvidere ansvaret for at følge det aftalte budget, beskrevet i bilag C, og dokumentere og redegøre for afholdte betalinger i forbindelse med den årlige budgetopfølgning.

Aarhus Kommune er overordnet ansvarlig for, at de unge modtager en helhedsorienteret indsats i overensstemmelse med beskrivelsen i afsnit 4.4, og indgår samtidig i rollen som hovedleverandør af den relevante indsats. Kommunen har mulighed for at inddrage relevante udviklingspartnere, i det omfang kommunen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt. I det omfang kommunen vælger at inddrage en eller flere udviklingspartnere, vil kommunen imidlertid fortsat være ansvarlig for, at de unge modtager en indsats i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer. Aarhus Kommune er ansvarlig for at overholde gældende lovgivning, herunder udbudslovgivningen, i forbindelse med afholdelse af indsatsen.

Aarhus Kommune har ansvar for, at borgere, der visiteres til projektet, matcher målgruppekriterierne specificeret i afsnit 4.2.

Aarhus Kommune har ansvar for at fremskaffe dokumentation for udviklingen i borgernes boligsituation, arbejdsmarkedssituation og selvmestring i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer i overensstemmelse med de fastsatte tidsfrister fra opstart af indsatsen som beskrevet i tabel 1.

Aarhus Kommune har pligt til at fremlægge alle de relevante oplysninger omkring de borgere, der visiteres til projektet under forudsætning af, at dette sker inden for lovens rammer og med borgerens accept.

7.2. INVESTOR - Roller, ansvar og rettigheder

Investorgruppen har ansvar for at finansiere levering af en støtteindsats i overensstemmelse med de rammer, som er beskrevet i afsnit 4.4.2 – 4.4.4. og modtager herfor tilbagebetaling af det betingede tilskud fastsat med udgangspunkt i en resultatbaseret betalingsmekanisme jf. afsnit 5.

Rammerne for samarbejdet mellem investorerne beskrives i en selvstændig aftale.

8. Misligholdelse og misligholdelsesbeføjelser

Misligholdelse foreligger, når en part ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til det samlede aftalekompleks og/eller de leverede ydelser, betalinger eller visitationer ikke er, som den modtagende part kunne have en berettiget forventning om.

Begge parter har pligt og ret til at afhjælpe konstaterede forsinkelser og mangler ved de leverede realydelser eller betalinger. Afhjælpningen skal ske omgående.

Ved en parts konstatering af den anden parts misligholdelse, skal parten uden ugrundet ophold gøre den misligholdende part opmærksom på dette. Den misligholdende part har pligt til hurtigst muligt og senest inden for 14 kalenderdage at bringe forholdet i orden. Såfremt forholdet ikke bringes i orden efter skriftligt påkrav om dette, eller der sker gentagne misligholdelser af samme forhold, er den anden part berettiget til at ophæve kontrakten uden yderligere varsel.

I tilfælde af en parts væsentlige misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til kontrakten, er den anden part berettiget til at ophæve kontrakten uden yderligere varsel, forudsat at den væsentlige misligholdelse ikke er bragt til ophør senest 8 kalenderdage efter, at den misligholdende part har modtaget skriftligt påkrav herom.

Der henvises i øvrigt til dansk rets almindelige regler om misligholdelse og erstatning i kontraktforhold.

8.1 Tilbageholdelse af Tilskuddet

Investorerne er berettiget til midlertidigt at tilbageholde udbetaling af Tilskuddet, såfremt vilkårene og betingelserne i aftalegrundlaget ikke er overholdt eller opfyldt. Dette kan blandt andet være tilfældet, hvis:

- (i.) Kommunen ikke overholder sin rapporteringsforpligtelse, f.eks. hvis de ikke regelmæssigt og rettidigt rapporterer om forbruget af midlerne.
- (ii.) tilskuddet ikke anvendes til fordel for Indsatsen, men anvendes til fordel for andre formål eller indsatser; eller
- (iii.) hvis Kommunen ikke opfylder sine forpligtelser jf. aftalegrundlaget i.

Hvis investorerne beslutter midlertidigt at tilbageholde udbetalingen af Tilskuddet, skal investorerne orientere kommunen herom hurtigst muligt.

Hvis omstændighederne der ligger til grund for den midlertidig tilbageholdelse af udbetalingen af Tilskuddet ikke er afhjulpet senest ved udløb en rimelig afhjælpningsfrist fastsat af investorerne, er investorerne berettiget, men ikke forpligtet, til at tilbagekalde Tilsagnet og derved indstille udbetalingen af ikke-udbetalte Tilskud samt kræve udbetalte Tilskud tilbagebetalt, jf. punkt 4.5 (fraregnet allerede tilbagebetalte resultatbetalinger).

8.2 Tilbagekaldelse af Tilsagnet

Investorerne er berettiget til ensidigt at tilbagekalde Tilsagnet og derved indstille udbetalingen af ikke-udbetalte Tilskud samt kræve udbetalte Tilskud tilbagebetalt, såfremt:

- (i.) Midlerne ikke anvendes, som beskrevet i aftalegrundlaget;
- (ii.) Kommunen i øvrigt misligholder betingelserne eller ikke efterlever vilkårene som Tilskuddet er ydet på, og en sådan misligholdelse ikke berigtiges omgående. Ved væsentlig misligholdelse er investorerne berettiget til at tilbagekalde Tilsagnet omgående og uden varsel.

Hvis investorerne beslutter at udnytte sin ret til ensidigt at tilbagekalde Tilsagnet, skal dette ske ved orientering til kommunen med en eventuel opgørelse over det udbetalte Tilskud, der kræves tilbagebetalt i forbindelse med tilkaldelsen, og med en betalingsfrist på 45 dage.

Såfremt Aarhus Kommune måtte have indsigelse mod investorerens ret til ensidigt at tilbagekalde Tilsagnet skal dette gøres gældende overfor investorerne senest 30 dage fra kommunens modtagelse af investorerens orientering om tilbagekaldelsen. Kommunens indsigelse skal indeholde en redegørelse om, hvorfor tilbagekaldelsen bestrides.

Twisten skal herefter søges løst i overensstemmelse med aftalegrundlagets punkt 10.

9. Force majeure

Ingen parter er ansvarlige over for den anden part, for så vidt forholdet der ligger uden for partens kontrol, og som parten ikke burde have forudset og ej heller burde have undgået eller overvundet forholdet. Såfremt sådanne forhold forhindrer en parts opfyldelse af sine forpligtelser efter kontrakten, anses dette ikke for misligholdelse, og giver ikke den anden part ret til at ophæve aftalen eller kræve erstatning efter bestemmelserne i pkt. 8. I tilfælde af force majeure kan investorerne ophøre med at udbetale midler, indtil projektet kan genoptages.

Forhold hos en underleverandør anses kun for force majeure, såfremt der for underleverandøren foreligger en af de hindringer, der er nævnt ovenfor, og som Leverandøren ikke burde have forudset, undgået eller overvundet.

Force majeure ved forsinkelse kan højst gøres gældende med det antal arbejdsdage, som force majeure situationen varer. Såfremt en tidsfrist for leverandøren udskydes på grund af force majeure, udskydes de betalinger, der knytter sig dertil, tilsvarende.

Force majeure kan kun påberåbes, såfremt den pågældende part har givet skriftlig meddelelse herom til den anden part uden ugrundet ophold og senest 5 arbejdsdage efter, at force majeure er ham bekendt.

Såfremt en part forhindres i at opfylde sine forpligtelser efter kontrakten som følge af force majeure, er parterne da forpligtet til at forsøge at genforhandle kontrakten.

Såfremt en tilfredsstillende balance ikke kan genskabes via forhandling, suspenderes parternes forpligtelser, indtil gennemførelse er mulig. Såfremt gennemførelse er udsigtsløs, løses parterne fra deres forpligtelser over for hinanden, og kontrakten ophører.

Den part, der ikke er ramt af force majeure situationen, er berettiget til at annullere kontrakten, såfremt de aftalte opgaver ikke bliver udført i overensstemmelse med det fastlagte kvalitetsniveau i mere end 20 arbejdsdage, og såfremt situationen derefter ikke kan forventes at blive reetableret inden for en frist på 5 arbejdsdage. I tilfælde af annullering af kontrakten som beskrevet i ovenstående tilbageleverer hver part, hvad der fysisk er modtaget fra den anden part. Eventuelle forfaldne beløb betales, og hvor der er sket betaling, uden at reaydelsen er leveret, tilbagebetales sådanne beløb. Der består herefter ikke yderligere krav mellem parterne.

10. Tvister, lovvalg og værneting

Tvister, som måtte opstå i forbindelse med Aftalen, skal forsøges løst i mindelighed.

Kan tvisten ikke løses mindeligt ved forhandling eller mægling, afgøres den af domstolene efter dansk ret. Aarhus Kommunes hjemting er værnetinget.

11. Underskrifter

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Dato:

Den Sociale Investeringsfond

Dato:

Rådet for Sociale Investeringer

Dato:

Bikubenfonden

Dato:

Bilag A. Opgørelse af øget selvmestring

Aarhus Kommunes betaling af vederlag til investorerne er blandt andet knyttet til realisering af resultatmål på øget selvmestring. Det er et mål, at borgeren oplever generel trivsel samt øget lyst og evne til at mestre eget liv.

Tilbagebetalingen baseres på progression i borgernes handleplaner. Hvordan handleplanerne fungerer, samt hvordan progression opgøres i forbindelse med udløsning af tilbagebetaling, beskrives nærmere nedenfor.

Baggrund

Handleplanerne er et kendt effektvurderingsværktøj i Aarhus Kommune, der ligger i forlængelse af Aarhus-målene og anvendes i arbejdet med borgernes udvikling og selvmestring. Handleplanerne omhandler fem fokusområder, der vurderes som særligt relevante i borgernes liv:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Netværk og familie
- Socialt liv og aktiviteter
- Udvikling og mestring
- Sundhed
- Hjem, bolig og økonomi

Handleplanerne er et redskab udarbejdet på baggrund af Voksenudredningsmetoden (VUM) med fokus på at sikre den lovmæssige kvalitet i sagsbehandling af den enkelte borger. Kvaliteten af handleplanerne bygger således på en forståelse af, at handleplanerne skal efterleve krav om, at borgerne er i fokus i egen udvikling og mestring.

Det anbefales, at borgerne i samarbejde med sagsbehandleren udvælger maksimalt tre fokusområder, der er gældende for borgernes liv frem til næste opfølgning. Borgernes kompetencer indenfor hvert fokusområde vurderes i samarbejde med sagsbehandler på en score fra 1 til 10, hvor 10 angiver en ressourcestærk borger. Handleplanerne som redskab fokuserer på den progression, der sker i borgernes udvikling fra opfølgning til opfølgning. Fokusset i handleplanerne er viden om borgerne liv og i samarbejde med borgerne at opsætte målsætninger for fremgang eller vedligeholdelse af borgernes kompetencer frem mod næste opfølgning.

Anvendelse i projektet

Som led i opfølgningen på CTI-indsatsen for unge hjemløse indføres opfølgning på handleplaner i projektperioden i overensstemmelse med tabel 1.

Til at sikre udførelse af udfyldning af handleplanerne ansættes en fast bostøtte, som de unge har en fast tilknytning til, og som derudover har til opgave at udfylde handleplanerne efter overgang til egen bolig. En betydelig gevinst ved at anvende handleplanerne aktivt ind i opfølgningen af projektet er, at redskabet er kendt af sagsbehandlerne, og det forventes dermed at være mindre ressourcetungt end udefrakommende spørgeskemaundersøgelser.

Det vurderes dermed at redskabet med handleplanerne i forbindelse med opgørelse af øget selvmestring, sker med fokus på den reelle fremgang hos borgerne og ikke på baggrund af målsætningen fremsat af borgere og sagsbehandlere.

Opgørelse af øget selvmestring

I tabel 1 på næste side ses et eksempel på opgørelse af borgernes progression i forhold til selvmestring opgjort fra handleplanerne. Øget selvmestring opgøres med udgangspunkt i aktuelle status op mod sidste status. Det muliggør at opgøre progression.

Progressionen opgøres hvert halve år efter ny opfølgning på borgernes handleplaner. Progressionsmålet sker således på baggrund af udviklingen fra sidste opfølgning. Opfølgningen er dermed centreret omkring løbende progression fremfor borgernes udgangspunkt.

Det vil være den samlede status, der vil være udslagsgivende for betaling/ikke betaling.

Tabel 1. Eksempel på opgørelse af øget selvmestring (progression)

Navn	Uddannelse og beskæftigelse			Netværk og familie			Socialt liv og aktiviteter			Udvikling og mestring			Sundhed			Hjem, bolig og økonomi			Samlet		
	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression	Status 1	Status 2	Progression
Borger 1	5	7	Ja	5	3	Nej	7	6	Nej	7	8	Ja	6	7	Ja	6	7	Ja	6,0	6,3	Ja
Borger 2	7	4	Nej	6	3	Nej	7	5	Nej	7	6	Nej	6	8	Ja	6	8	Ja	6,5	5,7	Nej
Borger 3	5	7	Ja	5	4	Nej	7	6	Nej	7	7	Nej	6	7	Ja	6	7	Ja	6,0	6,3	Ja
Borger 4	5	6	Ja	4	6	Ja	5	8	Ja	5	9	Ja	5	5	Nej	7	5	Nej	5,2	6,5	Ja
Borger 5	5	5	Nej	6	6	Nej	6	5	Nej	5	5	Nej	6	5	Nej	4	5	Ja	5,3	5,2	Nej
Borger 6	5	6	Ja	7	3	Nej	7	5	Nej	7	7	Nej	6	7	Ja	5	7	Ja	6,2	5,8	Nej
Borger 7	5	4	Nej	5	5	Nej	7	8	Ja	7	7	Nej	6	6	Nej	6	6	Nej	6,0	6,0	Nej
Borger 8	6	5	Nej	4	5	Ja	10	10	Nej	10	10	Nej	9	8	Nej	9	8	Nej	8,0	7,7	Nej
Borger 9	7	6	Nej	4	6	Ja	10	10	Nej	10	9	Nej	9	9	Nej	9	9	Nej	8,2	8,2	Nej
Borger 10	6	4	Nej	2	4	Ja	10	4	Nej	10	10	Nej	9	9	Nej	9	9	Nej	7,7	6,7	Nej
Borger 11	6	4	Nej	4	3	Nej	10	5	Nej	10	10	Nej	9	8	Nej	9	8	Nej	8,0	6,3	Nej
Borger 12	6	5	Nej	5	4	Nej	10	6	Nej	10	10	Nej	9	10	Ja	9	10	Ja	8,2	7,5	Nej
Borger 13	6	6	Nej	6	6	Nej	10	3	Nej	10	10	Nej	9	8	Nej	9	8	Nej	8,3	6,8	Nej
Borger 14	6	4	Nej	7	3	Nej	7	8	Ja	7	8	Ja	6	7	Ja	6	7	Ja	6,5	6,2	Nej
Borger 15	6	5	Nej	8	5	Nej	7	9	Ja	7	9	Ja	5	6	Ja	5	6	Ja	6,3	6,7	Ja
Borger 16	6	6	Nej	4	6	Ja	7	5	Nej	7	7	Nej	6	5	Nej	6	5	Nej	6,0	5,7	Nej
Borger 17	4	4	Nej	5	5	Nej	4	6	Ja	4	8	Ja	4	4	Nej	4	4	Nej	4,2	5,2	Ja
Borger 18	3	5	Ja	4	3	Nej	3	7	Ja	3	4	Ja	3	4	Ja	3	4	Ja	3,2	4,5	Ja

Note: "Ja" i progression på den samlede status betyder, at borgeren oplever øget selvmestring, og at der dermed bør udløses en betaling, mens "nej" betyder, at borgeren oplever status quo eller nedgang i selvmestring.

Bilag B.

Betalingsstrømme

	0 mdr.	6 mdr.	12. mdr.	18 mdr.	24. mdr.	30 mdr.	36 mdr.	I alt
Omkostninger	934.100	934.100	1.334.000	1.334.000	1.359.000	1.359.000	0	7.254.200
Resultatbetaling		404.250	722.250	1.101.750	1.472.625	0	3.843.750	7.544.625
- Kommunal resultatbetaling		264.000	492.750	770.250	1.051.875	0	2.798.250	5.377.125
- DSI's udviklingsfonds resultatbetaling (pva. staten)		140.250	229.500	331.500	420.750	0	1.045.500	2.167.500
Nettobetaling	-934.100	-529.850	-611.750	-232.250	113.625	-1.359.000	3.843.750	290.425
Diskonteringsrate (antagelse)	4%							
Nutidsværdi af nettobetaling	-934.100	-519.461	-587.995	-218.854	104.972	-1.230.888	3.413.140	26.814
Periode	0	1	2	3	4	5	6	
Forventet gennemsnitlig forrentning	4,49%							

Note: Det understreges, at ovenstående blot er ét muligt scenarie baseret på en helt specifik sammensætning af antaget målopfyldelse.

Bilag C. Budget for projektet

Nedenfor ses det aftalte budget til projektet. Budgettet er fordelt på år, hvor udbetaling sker primo hvert år.

Tabel 1: Overblik over budgettet i projektet.

Indsats målrettet unge hjemløse borgere - JobFirst	2021	2022	2023	I alt
<i>Budget for projektet:</i>				
Ansættelse af bostøttemedarbejdere	675.000	900.000	900.000	2.475.000
Virksomhedsrettet indsats	843.200	968.000	968.000	2.779.200
Efterindsats	0	450.000	450.000	900.000
Projektledelse	300.000	300.000	300.000	900.000
Netværksaktiviteter for de unge	50.000	50.000	50.000	150.000
Revision	0	0	50.000	50.000
I alt (udbetalingsplan)	1.868.200	2.668.000	2.718.000	7.254.200

Note: Den virksomhedsrettede indsats omfatter både ansættelse af virksomhedskonsulent samt udgifter til de virksomhedsrettede aktiviteter.